

Startnotitie Actualisatie Missie en Visie

Samen op weg naar de toekomst

Datum: 13-11-2018

Startnotitie Actualisatie Missie en Visie

Samen op weg naar de toekomst

Auteur: Nicole Snellaars
Eenheid: Visie en Strategie
Datum: 13 november 2018

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
• Van 2009 naar heden	4
• Van heden naar de toekomst	4
2. Afbakening	5
• Doel	5
• Resultaat	5
o Specifiek	6
o Meetbaar	6
o Acceptabel	6
o Realistisch	7
o Tijdgebonden	7
• Resultaat in relatie tot het doel	7
• Scope	8
o Betekenis Missie en Visie	8
o Tijdshorizon	8
o Duidelijke link met omgevingsvisie en transformatie sociaal domein	8
• Verwachte kosten/dekking	8
• Risico's	9
3. Inhoudelijke uitgangspunten en ambities	10
4. Organisatie en coördinatie / vervolg	11
• Organisatie	11
o Stuurgroep	11
o Commissie Missie en Visie	12
o Visieteam	12
o Menskracht en vergaderfrequentie	12
• Stappen in proces en planning	13
• Communicatie	13
Bijlage 1	14
Schema Missie en Visie, Omgevingsvisie en Sociaal domein	

Inleiding

Een gemeenschap heeft een gemeenschappelijk verhaal nodig, een gezamenlijk beeld waar samen aan gewerkt wordt. Dat vormt de kern van een succesvolle lokale democratie. 'Bij Uitstek Dalfsen!, Missie en Visie 2020' is de toekomstvisie van de gemeente Dalfsen, die in 2009 in samenspraak met inwoners, ondernemers en partners tot stand is gekomen. De toekomstvisie is het bestuurlijk kompas voor Dalfsen en fungeert als collectieve basis voor het nemen van besluiten, het opstellen van beleid en het reageren op kansen en bedreigingen. Het is geen blauwdruk voor het handelen van de gemeente, maar helpt in de zoektocht naar antwoorden en oplossingen.

Centrale missie

Het ontwikkelen van vitale gemeenschappen in een onderscheidende woonplaats van groene signatuur

Visie

Dalfsen wil een plek uit duizenden zijn, niet een plek als duizenden

Van 2009 naar heden

In 2017 is een analyse van de Missie en Visie uitgevoerd, bedoeld als momentopname en reflectie om daarmee voortschrijdende inzichten en verrassende vergezichten te herkennen. Het gaat om landelijke en regionale trends en ontwikkelingen die met de kennis en overtuigingen uit 2009 nog niet bekend of niet zichtbaar waren, maar met een (mogelijk) effect op Dalfsen. Een situatiebeschrijving van Dalfsen anno 2017 biedt een inkijk in wat er in de periode 2009-2017 om ons heen veranderd is, welke ontwikkeling we als organisatie hebben doorgemaakt en wat de staat van Dalfsen op dat moment is.

Bijna tien jaar nadat Bij Uitstek Dalfsen! in samenspraak met de samenleving tot stand is gekomen, is de conclusie dat de pijlers onder het bestuurlijk kompas niet meer up-to-date zijn. Daarmee doet Bij Uitstek Dalfsen! onvoldoende recht aan de strategische opgaven waar onze gemeente anno 2019 voor staat. Enkele voorbeelden hiervan zijn de transformatie sociaal domein, implementatie Omgevingswet, regionale samenwerking, burgerparticipatie en (digitale) dienstverlening. Dit is de aanleiding om de Missie en Visie te actualiseren. Wat zijn onze strategische opgaven? Wat is voor ons de stip op de horizon?

In de Raadsagenda Kleurrijke Kubus (2018) benoemen de raadsfracties het belang dat zij hechten aan de Missie en Visie door te benadrukken graag visies en meningen uit de vitale gemeenschappen in de gemeente op te willen halen om de Missie en Visie te actualiseren. Participatie is voor de raadsfracties een leidend begrip. Het zorgt voor beter gedragen besluiten en een stevige lokale verankering. Werken vanuit een langere termijnvisie helpt om adequaat en concreet in te spelen op veranderingen en om kansen te benutten.

Van heden naar de toekomst

Voor visietrajecten is het belangrijk om alle te nemen stappen zorgvuldig te kiezen en in onderling verband te brengen en ook te verbinden met andere beleidsprocessen. Alle processtappen moeten als puzzelstukjes in elkaar passen. De totstandkoming van de Missie en Visie pakken we projectmatig op.

Deze startnotitie beschrijft de procesmatige uitgangspunten om in 2019 te komen tot een geactualiseerde Missie en Visie. Het streven is om dit proces in december 2019 af te sluiten. Het college is verantwoordelijk voor beleidsvoorbereiding. Vanwege het strategisch en verbindend karakter van de Missie en Visie is ervoor gekozen de startnotitie in januari 2019 opiniërend in de raadscommissie te bespreken.

De inhoud van deze bestuurlijke startnotitie is verkennend en procedureel van aard. Dit betekent dat aandacht is voor onder andere de afbakening, aanpak en betrokkenen. Deze basis is beperkt uitgebreid met een aantal uitgangspunten. De Missie en Visie is in zichzelf een document op hoofdlijnen en biedt kaders voor de toekomst. Er volgt daarom geen kadernota voor de gemeenteraad.

Afbakening

Samengevat willen we met een up-to-date toekomstvisie handvatten hebben voor een toekomstbestendig Dalfsen in een veranderende wereld. De uitdaging is het bieden van voldoende aanknopingspunten om dit ook in de praktijk te brengen.

Doel

Inwoners, ondernemers, overheid en maatschappelijke organisaties 'maken' samen de lokale samenleving in Dalfsen, ieder vanuit zijn/haar eigen rol, kunde en belang. Verbondenheid in verscheidenheid. Met als ultieme doel een gemeenschap (gemeente) waar het goed (of ontwikkelingsgericht gezegd: beter) leven is.

Resultaat

Een gemeenschap heeft een gemeenschappelijk verhaal met een blik op de toekomst nodig. Het Missie en Visie-traject is een ontdekkingsstocht waarin overheid, inwoners, ondernemers en partners gezamenlijk bepalen in welke richting Dalfsen zich gaat ontwikkelen. Samen bereik je meer, wordt het effect groter en de resultaten van de verschillende acties bruikbaar.

De ontdekkingsstocht voert langs vragen als: Wie zijn we en wat vinden we belangrijk (waarden)? Hoe willen we in de toekomst met elkaar samenleven, kijkend naar de ontwikkelingen om ons heen? Wat betekent dat voor ons handelen?

In het traject onderscheiden we drie fasen, die verschillen qua focus, proces en tijdshorizon (zie tabel op de volgende pagina). Aan het begin van elke fase formuleren we een uitvraag om een geschikt bureau te selecteren om ons hierin te begeleiden. In geval van fase 2 en 3 maken we ook gebruik van de opbrengst van eerdere fasen (zowel inhoudelijk als proces: waar liggen kansen, valkuilen en uitdagingen). Op die manier sluit de expertise van het externe bureau zo goed mogelijk aan bij de kern van onze vraag en de dilemma's waar we ons voor gesteld zien.

De opbrengst van het Missie en Visie-traject zijn drie samenhangende documenten, met elk een eigen besluitvormingstraject. De Missie en Visie-producten zijn overkoepelend en verbindend, maar kunnen ook los van elkaar gebruikt worden. In het verwerking van de opbrengst hechten we veel waarde aan tastbare en publieksvriendelijke producten. Overall lijkt het ons daarnaast zinvol om afsluitend het product 'het drieluik Missie en Visie in één oogopslag' te (laten) maken, waarbij we de vorm op een later moment bepalen.

Het handelingsperspectief is richtinggevend voor toekomstige beleidsnota's. De impact van de Missie en Visie valt of staat met een goede procesmatige vervlechting (en later verankering) met trajecten in het ruimtelijke en sociaal domein. We streven ernaar om de overeenkomsten op procesniveau en raakvlakken op inhoud tussen het ruimtelijk en sociaal domein zoveel mogelijk te bundelen (zie bijlage 1). Focus ligt op de buitenwereld, op de betekenis van de gezamenlijke inspanningen voor de Dalfser gemeenschap.

- In 2019 en 2020 werkt de gemeente Dalfsen aan de totstandkoming van de Omgevingsvisie, een belangrijke stap voor de implementatie van de Omgevingswet. Wij zien kansen om met het Missie en Visie-traject relevante informatie voor de Omgevingsvisie te vergaren. In de aanloop naar voorliggende startnotitie, en straks ook in de uitvoering van beide beleidsprocessen, is er veelvuldige ambtelijke en (waar nodig) bestuurlijke afstemming. Deze samenwerking zien wij ook als uitgangspunt voor de externe begeleiding in beide trajecten.
- De transformatie voor het sociaal domein is eind 2017 samengevat in een aantal uitgangspunten, waarbij de vraag van de inwoner en passende en toekomstbestendige oplossingen centraal staan, we voor onze inwoners (sociale) nabijheid en ontmoeting willen creëren en handelen naar de bedoeling van de verschillende wetten in het sociaal domein. We verbinden de mogelijkheden die deze wetten bieden in het leveren van maatwerk.

Specifiek

		Focus	Tijds- horizon	Product	Wie betrekken?	Wie vaststellen?	Doorloop 2019
1	Wie zijn we?	Waarden- Gedreven	nvt	Dalfser kleuren- palet	Gemeentera- ad	Gemeenteraad	Februari- maart Vaststelling: April
2	Wat gebeurt er en wie willen we zijn?	* Waarden- gedreven * Toekomst binnenhalen	2040	Dalfsen zet koers	Burger- participatie	Burgemeester	Mei t/m aug Vaststelling: augustus
3	Wat betekent dat in ons handelen?	Handelings- perspectief	2030 (elke vier jaar bijsturen/ analyse)	Dalfsen 2030	Burger- participatie	Gemeenteraad	September t/m november Vaststelling: december
4. Drieluik Missie en Visie in één oogopslag							

Meetbaar

De Missie en Visie-producten, zeker het derde product dat ons handelen richting geeft, zijn het bestuurlijk kompas om strategische opgaven van een kader te voorzien. Het is niet bedoeld als blauwdruk. Overheid, inwoners, ondernemers en partners werken samen aan de invulling/naleving van de toekomstvisie.

De visiedocumenten hebben geen uitvoeringsplan, om te voorkomen dat de vernieuwing en het vergezicht vervliegen. Komende jaren krijgen de kaders uit de Missie en Visie-producten een plek in onderliggende beleidsnota's. In deze onderliggende beleidsnota's komt ook een paragraaf meten en sturen met daarin indicatoren om het effect van het beleid te meten.

Acceptabel

De eerste fase is bedoeld om 'het net op te halen'. De gemeenteraad van Dalfsen buigt zich over vragen als; Wat is kenmerkend voor de Dalfser identiteit en mentaliteit? Wat zijn de waarden die onze gemeenschap dragen? Het resultaat is een Dalfser kleurenpalet, dat voorziet in een goede beschrijving van ons waardengedreven vertrekpunt. Hiermee geeft de gemeenteraad sturing en een stevig basis voor het vervolg.

In de tweede en derde fase trekken we samen op met de Dalfser samenleving. Het draagvlak onder inwoners, ondernemers en partners voor het resultaat wordt in belangrijke mate bepaald door het participatietraject. Uitgangspunt is het aanboren van deskundigheid en gebiedskennis van overheid, inwoners, ondernemers en partners en deze input gebruiken om met elkaar in gesprek te gaan.

De beide fasen verschillen van elkaar wat betreft politieke duiding, wat ook duidelijk wordt in de besluitvorming. Het resultaat van de tweede fase wordt door de burgemeester als bestuursorgaan (niet politiek orgaan) vastgesteld (gemeentewet art. 170, lid 1 sub c). De gemeenteraad neemt hiervan kennis en besluit dit mee te nemen naar fase 3. De derde fase betekent een verdere inkleuring van de stip op de horizon in het handelingsperspectief Dalfsen 2030. Het resultaat van deze fase (Dalfsen 2030) wordt voor besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.

Wie vormen de lokale samenleving?

Iedereen die woont, werkt, recreëert in de gemeente Dalfsen

Wie worden op welke wijze en wanneer bij de ontwikkeling van de visiedocumenten?

In de eerste fase is sec de gemeenteraad aan zet. Hoe in de volgende fasen het samen optrekken van overheid, inwoners, ondernemers en partners vorm krijgt, bepalen we in aanloop naar en/of het begin van desbetreffende fase. We maken gebruik van de expertise van de externe bureaus. Dit doen we door niet het werken met een bepaalde methodiek als voorwaarde te stellen, maar door hen vrij te laten in de keuze voor de methodiek. In de uitvraag worden bureaus gevraagd om de in hun ogen meest passende methodiek te beschrijven, voorzien van de praktische uitvoering in de praktijk.

Relevante punten zijn hoe we inwoners (breed uit de samenleving) kunnen triggeren om hun deskundigheid, gebiedskennis en creativiteit aan te boren. En ook hoe we de participatieladder en bijbehorende bestuursstijl toepassen.

Wie beslist over de Missie en Visie-producten?

Fase 1:

- Trede participatieladder: informant
Participanten worden geïnformeerd, maar oefenen geen invloed uit op de inhoud.
- Bestuursstijl: open autoritaire stijl
De gemeenteraad formuleert als volksvertegenwoordiging zelfstandig beleid en informeert de lokale samenleving hierover. Er is geen directe betrokkenheid van de lokale samenleving.

Fase 2 en 3:

- Trede participatieladder: adviseur beginspraak
Participanten geven inhoudelijk advies: benutten van deskundigheid en gebiedskennis uit gemeenschap
- Bestuursstijl: participatieve stijl
De gemeente legt een open vraagstelling neer met het participatietraject, er is (veel) ruimte voor discussie en inbreng. De gemeente verbindt zich niet 1-op-1 aan de resultaten, maar kan beargumenteerd afwijken door een toelichting te geven op de keuzes die gemaakt worden.

Het streven is zoveel mogelijk consensus op inhoud te bereiken, de ondergrens is tevredenheid over het doorlopen proces. Is er in het participatietraject voldoende ruimte om kansen, zorgen en/of oplossingsrichtingen uit de gemeenschap aan te dragen? Is de rapportage een goede vertaling van de na te streven toekomstvisie?

Voor een effectieve Missie en Visie is het belangrijk om keuzes te maken, wat ook betekent dat er richtingen/mogelijkheden worden afgesloten. In de besluitvorming over het handelingsperspectief moet daarom voor cruciale of gevoelige onderwerpen duidelijk zijn waarom de gemeenteraad een bepaalde keuze maakt.

Realistisch

Het proces wordt ambtelijk gecoördineerd, voor de uitvoering wordt gebruik gemaakt van externe ondersteuning. Zeker in de tweede en derde fase wordt de externe begeleiding gebruikt om vernieuwingen en ontwikkelingen tastbaar te betrekken bij onze ontdekkingstocht. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan technologie of nieuwe omgangsvormen. Het is onze bedoeling daarmee het niveau van het aanstippen van een containerbegrip of ontwikkeling te ontstijgen en met elkaar de betekenis voor Dalfsen te duiden.

Door te kiezen voor drie fasen is er sprake van enige flexibiliteit in de uitvoering. De inschatting van de doorlooptijd moet ook in dit licht gelezen worden.

Missie en Visie, de Omgevingsvisie en transformatie sociaal domein raken elkaar qua planning. Het stroomschema in bijlage 1 toont de verbondenheid en afstemming tussen processen. De eerste twee deelproducten van de Missie en Visie leveren input voor de Omgevingsvisie. De derde fase van Missie en Visie loopt gelijk op met de Omgevingsvisie, het in detail doorleven van een thema kan goed in de setting van de Omgevingsvisie plaatsvinden.

Tijdgebonden

Besluitvormingsmomenten: april 2019, augustus 2019 en december 2019

Resultaat in relatie tot het doel

Het ultieme doel is een gemeente waar het goed leven is. Een belangrijke stap is om dit doel samen van inhoud te voorzien. Het resultaat van deze ontdekkingstocht is verankerd in drie tastbare en toepasbare documenten, die voor iedereen toegankelijk en vindbaar zijn. 'Het drieluik Missie en Visie in één oogopslag' is een kernachtige visualisatie van de gecombineerde Missie en Visie-documenten.

De toekomstvisie moet uitnodigen om aan de slag te gaan. Met een duidelijke Missie en Visie worden menskracht en middelen benut voor het bereiken van een collectief doel. Het grootste gevaar ligt in het niet kiezen. Met een te algemene missie en visie ontbreekt eigenheid, waardoor een missie en visie toepasbaar kan zijn voor veel andere gemeenten. Er wordt onvoldoende richting gegeven. In de praktijk kunnen activiteiten die passend zijn bij de missie en visie elkaar tegenwerken of op z'n minst onvoldoende complementair aan elkaar zijn en daardoor een te beperkt effect opleveren. Een geslaagd visietraject heeft de juiste diepgang en scherpte en brengt spanningspunten en uitdagingen op tafel ('schuurt'), een geslaagde visie geeft vervolgens betekenis en richting!

Scope

Kenmerkend voor een toekomstvisie is de focus op strategische en complexe opgaven. Details worden verder uitgediept in het traject van de Omgevingsvisie en de transformatie van het sociaal domein. De aandacht bij de Missie en Visie richt zich op de grote lijnen, omdat daarmee helderheid ontstaat over de te volgen koers. De uitgezette koers laat dan voldoende ruimte voor vernieuwende inzichten en een passende invulling voor de uitvoering.

Betekenis Missie en Visie

Er is een sterk verband tussen de termen 'missie' en 'visie', al hebben beide termen wel een andere betekenis. De centrale missie beschrijft waar we voor staan. Deze is daarmee vrijwel tijdloos, maar wel toe te passen in het hier en nu. Een missie staat, in vergelijking met een visie, veel minder ter discussie. Een visie gaat over wat je wilt bereiken, is inspirerend en houdt daarbij rekening met economische, sociologische, technische en politieke ontwikkelingen.

Tijdshorizon

Wat is een logische tijdshorizon? Vijf jaar, Tien jaar of twintig jaar? Wij kiezen ervoor om per product een passende tijdshorizon te kiezen. Dit resulteert in een tijdshorizon van twintig jaar voor de toekomstvisie en tien jaar voor het handelingsperspectief. Door het vergezicht naar Dalfsen 2040 (hoe willen we zijn???) verdwijnen tegenstellingen en meningsverschillen niet als sneeuw voor de zon, maar de discussies richten zich meer op overeenstemming en het vinden van gedeelde waarden. Voor de toekomstvisie willen we immers niet een verhaal van morgen, maar ons juist richten op de verdere toekomst.

Duidelijke link met Omgevingsvisie en transformatie sociaal domein

De Omgevingsvisie concretiseert de inhoudelijke kaders van de Missie en Visie voor politiek en/of maatschappelijk relevante thema's in de fysieke leefomgeving.

Verwachte kosten/dekking

In de programmabegroting 2019-2022 is € 50.000 beschikbaar gesteld om te komen tot een nieuwe Missie en Visie.

Risico's

Risico	Maatregelen/opmerkingen
Inhoudelijk lijkt het participatietraject een voortzetting van zaken op dit moment of de hele nabije toekomst. Risico is dat de documenten onvoldoende richtinggevende uitspraken voor de toekomst bevatten.	<p>Er is bewust gekozen voor verschillende tijdshorizons, Doel is om boven de ongoing business uit te kunnen stijgen. Voor het meer handelingsgericht document geldt een relatief korte tijdshorizon om zo de link naar meer uitvoeringsgerichte punten niet uit het oog te verliezen.</p> <p>Verwachting is dat deze insteek helpt om vanuit verschillende gezichtspunten over de toekomst na te denken en diepgaander met elkaar over een thema te spreken dan het verzamelen van de verschillende standpunten. Waarschijnlijk gaan de gesprekken dan meer over (oplossings)richtingen voor geconstateerde en mogelijke kwetsbaarheden, pijnpunten of problemen.</p>
Geen eenduidig toekomstperspectief	Insteek is met elkaar in dialoog zijn, luisteren naar elkaar en daarmee de nadelen van discussies te ontstijgen. In het opstellen van de gezamenlijke visie, krijgt de bevolking van de gemeente Dalfsen een belangrijke rol.
De grote lijnen in het participatietraject zijn in deze startnotitie uitgestippeld, maar noodzakelijke tussenstapjes brengen de (ambitieuze) planning in gevaar	<p>Het is belangrijk om de grote lijnen uit te stippelen en voor ogen te hebben, maar tegelijkertijd signalen uit de samenleving op te pikken en daarin zoveel mogelijk te faciliteren. Dit kan op uiteenlopende manieren, waarbij het belangrijk is de behoefte van de inwoner of ondernemer niet uit het oog te verliezen en de kosten binnen de perken te houden. Dit vraagt om flexibiliteit en slim schakelen, omdat met de ingeschatte deadlines van maart, augustus en december 2019 en de doorloop van de Omgevingsvisie er weinig ruimte voor eventuele vertraging of extra inzet is.</p> <p>Het is belangrijk om tijdens het proces scherp te zijn op hoofdlijnen en vergezichten en de externe begeleiding daarop ook te spiegelen. In de vergaderingen met het visieteam komt dit punt specifiek aan de orde, zodat meer mensen hierop letten. Hiermee willen we voorkomen dat je blik, doordat je onderdeel van een proces bent, vertroebeld. Meer ogen zien meer en bevorderen daarin de objectiviteit.</p>
Onvoldoende diversiteit in deelnemers aan participatietraject	De aard van de Missie en Visie maakt dat het een belangrijk document is voor de gehele samenleving. In de totstandkoming ligt er een uitdaging om een bredere groep dan de gebruikelijke betrokken inwoners te triggeren hun gebiedskennis, suggesties en creativiteit in te brengen en een zo goed mogelijke afspiegeling van de samenleving na te streven. Samen met goede communicatie tijdens het traject is dit een expliciet onderdeel van de tweede en derde uitvraag voor externe begeleiding.
Onvoldoende eigenaarschap gemeenteraad tijdens het proces	<p>De Missie en Visie is strategisch van aard en vormt een belangrijke legitimatie voor het gemeentelijk handelen ('waarom doen we wat we doen op de wijze waarop we het doen op het moment dat we het doen').</p> <p>In het Missie en Visie-traject doen we doorlopend een beroep op het eigenaarschap van de gemeenteraad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De taak van de gemeenteraad van volksvertegenwoordiging wordt expliciet duidelijk in fase 1, waar de gemeenteraad de Dalfser

	<p>waarden vastlegt in het 'Dalfser kleurenpalet'. In de tweede en derde fase wordt een actieve betrokkenheid van raadsleden (dan wel commissieleden) zoveel mogelijk gefaciliteerd en aangemoedigd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er wordt voorgesteld om een commissie Missie en Visie met daarin een aantal raadsleden en/of raadscommissieleden te vormen (verordening projectcommissie: behandeling raadsvergadering februari 2019). Deze commissie fungeert als klankbord voor de stuurgroep tijdens het uitvoeren van de hoofdlijnen beschreven in deze startnotitie. De commissie Missie en Visie treedt niet in de onderscheiden bevoegdheden van raad en college en heeft geen goedkeuring voor afwijkingen. <p>Bij het werven van de externe bureaus gaan wij actief uitvragen welke ideeën, suggesties en visie zij hebben over het faciliteren van een actieve betrokkenheid van raads- en commissieleden en ook de leden van het college van Burgemeester en Wethouders.</p>
<p>Begeleiding en inzet participatie kosten meer geld dan verwacht</p>	<p>Op basis van recente ervaringen met Centrumvisie Dalfsen is vooruitlopend op de inhoud van deze startnotitie een bedrag van € 50.000 geraamd voor de Missie en Visie. Door de verschillende producten is het legitiem om per product een ander bureau in te huren. In het traject worden dan ook meerdere uitvragen gedaan en opdrachten verstrekt. Op die manier wordt gaandeweg duidelijk zijn of het bedrag toereikend is en/of budget onderwerp van bestuurlijke besluitvorming moet worden. Eventuele bijkomende kosten worden zoveel mogelijk beperkt. Indien extra acties onvermijdelijk blijken, wordt gezocht naar mogelijkheden om dit met eigen ambtelijke uren of eigen materiaal uit te voeren. Daarnaast worden zoveel mogelijk slimme koppelingen gelegd met de totstandkoming van de omgevingsvisie en transformatie sociaal domein.</p>

Inhoudelijke uitgangspunten en ambities

Er is geen wettelijke verplichting voor het hebben van een brede up-to-date toekomstvisie. Dit betekent dat ook de vorm en inhoud vrij is; geen verplichte hoofdstukindeling en ook zijn er geen onderwerpen die persé een plek moeten krijgen.

Een aantal recente documenten helpt ons in de uitvoering van het Missie en Visie traject bij het aftasten van relevante inhoudelijk thema's en aanknopingspunten. Voor deze startnotitie zoomen we kort in op uitspraken over uitvoering en aanpak. Inhoudelijk wordt naar desbetreffende documenten verwezen, aangevuld met een lijstje andere relevante documenten (is geen allesomvattende opsomming).

Raadsagenda 'Kleurrijke Kubus' (2018) en Coalitiedocument 'Dichtbij Dalfsen Dichtbij' (2018)

In de Raadagenda 'Kleurrijke Kubus' wordt de werkwijze van de gemeenteraad omschreven als het werken volgens een lange termijnvisie (adequaat inspelen op veranderingen en benutten van kansen), behoud van goede bestuurlijke verhoudingen, inzet op een financieel gezonde gemeente en participatie van inwoners als een leidend begrip. Dit zorgt voor beter gedragen besluiten en een stevige lokale verankering.

De titel van het coalitiedocument Dichtbij Dalfsen Dichtbij verwijst naar wederkerigheid, namelijk de participatie tussen gemeente en inwoners, ondernemers en organisaties. De aanpak van het participatietraject van de nieuwe Missie en Visie is een rechtstreekse vertaling van dit uitgangspunt.

Analyse Missie en Visie (2017)

Uit de analyse van Bij Uitstek Dalfsen! blijkt dat een aantal belangrijke maatschappelijke, demografische, economische, sociale, ecologische en politieke trends niet voorkomt in Bij Uitstek Dalfsen!, omdat deze bij de totstandkoming in 2009 nog niet bestonden, niet zichtbaar waren of minder relevant waren. Dit sterkt ons in de overtuiging dat de voorgestelde aanpak met drie producten met een passende tijdshorizon een juiste is.

Interessante overwegingen in de voorbereiding en in het participatieproces van de nieuwe Missie en Visie

- In de zoektocht naar de eigenheid van onze gemeenschap zijn authenticiteit en identiteit belangrijk; hoe laden we ons profiel, waarmee we onze authenticiteit koesteren maar ook weten te verrassen?
 - Kies een scherp profiel
 - Koester authenticiteit
 - Verras!
- Behoud van het goede en het versterken van het onderscheidend vermogen legt tegengestelde belangen bloot. Dit blijkt in de praktijk noodzakelijk om te komen tot vernieuwing passend bij Dalfsen. Ervaring van de afgelopen periode is dat Dalfsen de voorkeur geeft aan vernieuwing boven innovatie, omdat dat (meer) ruimte laat voor een afweging om voorop te lopen, aan te haken bij anderen of best practices van elders te vertalen naar de eigen situatie.
- Omdenken is een kans. Door vaste denkpatronen te doorbreken en met een andere kijk (bijv. ander perspectief of met toepassing van nieuwe technieken) naar eenzelfde vraag te kijken kunnen nieuwe inzichten en doorbraken ontstaan.
- Meer wijkgericht werken, vanuit de gedachte van korte lijnen en snel schakelen om zo de verbinding en draagvlak met inwoners te vergroten.

Overige beleidsdocumenten

- Beleidsnota Dienstverlening
- Kernwaarden: zien van kansen en mogelijkheden, resultaatgericht, samenwerken aan het collectieve doel
- DNA van Dalfsen
- Programma Duurzaamheid

Organisatie en coördinatie / vervolg

Organisatie

De startnotitie geldt als intern sturingsdocument voor de burgemeester als de bestuurlijk opdrachtgever (strategische beleidsvorming) en de gemeentesecretaris als ambtelijk opdrachtgever. In het traject zal de burgemeester een nadrukkelijke rol hebben. Het Missie en Visie-traject is voor de nieuwe burgemeester, mevrouw van Lente, een perfecte mogelijkheid om de gemeente goed te leren kennen, qua inhoud en qua mensen/netwerk. Zij vormt voor dit traject het 'gezicht' naar buiten.

Stuurgroep

De ambtelijk opdrachtgever is eindverantwoordelijk voor het projectresultaat en het beoogd effect van het project. Voor de Missie en Visie is uit praktisch oogpunt ook de verantwoordelijk portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever) uitgenodigd om zitting te nemen in de stuurgroep. De eenheidsmanagers van de eenheden Ruimtelijke Ontwikkeling en Maatschappelijke Ondersteuning zijn lid van de stuurgroep, omdat deze beleidsontwikkende eenheden de grootste inhoudelijke bijdrage leveren en het projectresultaat ook veelvuldig gaan gebruiken. Het is onze bedoeling om ook 'iemand van buiten' aan de stuurgroep toe te voegen. Als toegevoegde waarde zien wij het vergroten van scherpste en balans door onder andere minder vanuit bestaande patronen te redeneren. Het is belangrijk dat deze persoon 'blanco', dat wil zeggen zonder belangen in Dalfsen, deze rol kan vervullen.

Binnen de kaders van het project is de stuurgroep een besluitvormingsorgaan (slagvaardig en mandaat tot beslissing nemen). Bij afwijkingen van de kaders en ook vaststelling van de deelproducten bereidt de stuurgroep het bestuurlijke besluitvormingstraject voor.

Op later moment wordt bepaald wie voorzitter van de stuurgroep wordt, zodat dit kan worden afgestemd met de nieuwe burgemeester.

Gemeentesecretaris (ambtelijk opdrachtgever)	Lid of voorzitter
Burgemeester (bestuurlijk opdrachtgever)	Lid of voorzitter
Eenheidsmanager Maatschappelijke ondersteuning	Lid
Eenheidsmanager Ruimtelijke ontwikkeling	Lid
Externe	Lid
Projectleider	Geen lid, maar adviseur en rapporteur (wel aanwezig bij stuurgroepvergaderingen)

Commissie Missie en Visie

De in te stellen commissie Missie en Visie, met daarin een aantal raadsleden en/of raadscommissieleden, fungeert als klankbord voor de stuurgroep tijdens het uitvoeren van de hoofdlijnen beschreven in deze startnotitie. De commissie Missie en Visie treedt niet in de onderscheiden bevoegdheden van raad en college en heeft geen goedkeuring voor afwijkingen.

Visieteam

De projectleider is verantwoordelijk voor het opleveren van het projectresultaat (drie producten en een overall-product). Voor het opstellen (incl. begeleiding participatietraject) wordt gebruik gemaakt van de expertise van externe bureaus. De projectleider bewaakt de voortgang en is de linking pin tussen de gemeente en het begeleidend bureau. De leden van het visieteam zijn sleutelpersonen uit het ruimtelijke en sociale domein, bedoeld om de integraliteit te borgen. Zij zijn de schakel naar de eenheden. De projectleider is, in samenspraak met de communicatieadviseur, verantwoordelijk voor een goede afstemming met de gemeentelijke organisatie. Medewerkers van management-ondersteuning zijn naar behoefte flexibel in te zetten voor projectondersteuning.

Rol in visieteam	Naam	Achtergrond
Externe begeleiding	Naam bureau	Wisselt per fase
Projectleider	Nicole Snellaars	
Lid	Melanie Gils	Programmamanager Omgevingswet
Lid	Edwin Saathof	Projectleider Instrumenten (o.a. omgevingsvisie)
Lid	Klazien Bergsma	Coördinerend beleidsmedewerker MO (o.a. transformatieplan)
Lid	Vacature Linda Westerkamp	Communicatieadviseur
Naar behoefte uitnodigen	Medewerker zonder opdracht/ directe link naar de praktijk (van een eenheid)	

Menskracht en vergaderfrequentie

In de persoonlijke jaarwerkplannen moet in 2019 voldoende capaciteit worden gereserveerd voor de Missie en Visie. Dit is breder dan alleen het visieteam, het geldt ook voor beleidsmedewerkers binnen de ontwikkelende eenheden. Het is reëel dat van hen een bijdrage in het aanleveren van informatie, meelesen documenten en/of deelname aan activiteiten.

- Inschatting uren stuurgroep: 25 uur
- Inschatting uren visieteam: 75 uur
- Inschatting uren inhoudelijke medewerkers: 20 uur
- Inschatting uren managementondersteuning: 15 uur

Vergaderfrequentie stuurgroep: 1x per maand
 Vergaderfrequentie visieteam: 2x per maand

Stappen in proces en planning

Stappen	Wanneer	Wie
Vaststelling startnotitie 'Samen op weg naar de toekomst'	januari 2019	
Waardengedreven kaders bepalen	Februari 2019-maart 2019	Gemeenteraad
Consultatie	Mei-november 2019 Product 2: mei t/m augustus Product 3: september t/m november	Overheid, inwoners, ondernemers en partners Communicatiestrategie wordt bepaald bij start fase 2 en fase 3.
Besluitvorming	<ul style="list-style-type: none"> • April 2019 • Augustus 2019 • December 2019 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeenteraad • Burgemeester • Gemeenteraad
Uitvoering en borging	2020 en verder	
Evaluatie	2022 (vertrekkend college/raad)	

Communicatie

Communicatieadviseur (lid van visieteam, op dit moment vacant) stelt een overall communicatieplan op (hoofddijnen). Herkenbaarheid en toegankelijkheid zijn daarbij van belang. Vanwege de beperkte doorlooptijd van het traject wordt geen eigen huisstijl ontwikkeld, maar een eigen pagina op www.dalfsen.nl is wel een overweging.

De externe bureaus wordt gevraagd in hun aanbod een communicatiestrategie voor desbetreffende fase op te nemen.

Missie en Visie en Omgevingsvisie zijn als onderwerp aangemeld voor de Damitobeurs op 7,8 en 9 maart 2018. Precieze invulling wordt op later moment bepaald.

Bijlage 1: schema Missie en Visie, Omgevingsvisie en Sociaal domein

